

Reguleringsmyndigheten for energi RME
NVE
Referansenummer 201902514

Oslo, 25. mai 2020

Høring av forslag til endringer i utforming av nettleiestrukturen

Viser til NVE høringsbrev 05.02.2020, utsatt frist gitt i brev 15.04.2020 og dokumenter på RMEs nettsider. Norsk Gartnerforbund (NGF) har følgende svar på høringen.

Innledning

Generelt vil vi bemerke at foreliggende forslag er svært mye bedre enn det vi så i forrige høring om samme sak.

1 Oppsummering

Norsk Gartnerforbund sier nei til sikringsdifferensiert nettleie.

Vi har også sterke reservasjoner mot abonnert effekt.

Norsk Gartnerforbund støtter forslaget om effektbasert med avregning pr døgn.

2 Behovet for endring

Vedr. Eventuelle andre prissignaler (ref 1.5.3.2)

Høringsdokumentets beskrivelse av at spotprisen på kraft kan virke motsatt av hva reguleringsmyndigheten ønsker, er interessant og belyser kompleksiteten i det systemet som er etablert. Det gir grunn til å spørre om frislippet og kommersialiseringen av strømmarkedet var riktig. Kraftprodusentene og traderne forvalter en nasjonal ressurs, og hvis resultatet av systemet er i strid med nasjonale interesser, burde myndighetene gripe inn slik at de ulike reguleringene spiller sammen heller enn å virke mot hverandre.

Markeder for lokal fleksibilitet

Lokale ordninger og tilpasninger ser vi i utgangspunktet som positivt. Små selskap med lokalkunnskap kan ofte drive nettet bedre og det er enklere for små industribedrifter å kommunisere med disse enn store konsern.

Dagens ordning med fleksibelt forbruk sier at det kan innføres hvis nettmessige forhold tilsier det. Noen selskap har derfor latt være å tilby denne muligheten. For bedrifter hvor energi er en vesentlig innsatsfaktor, ser vi at denne ordningen gir store ulikheter i produksjonskostnadene mellom regionene. Dette er en stor ulempe for bedrifter som konkurrerer med hverandre i et nasjonal marked. Ordningen har gjort det nesten umulig å drive planteproduksjon i veksthus i enkelte nettområder. Vi erkjenner at noen nettselskap er avhengig av mulighet for utkopling og at dagens ordning har forhindret kollaps og

NGF Servicekontor

Postadresse:

Schweigaardsgt. 34 F
0191 OSLO

Telefon:

23 15 93 50

E-post:

ngf@gartnerforbundet.no

Internett:

www.gartnerforbundet.no

Organisasjonsnr.:

NO 970 168 508 MVA

Oppdalsbanken:

4266 15 51830

IBAN:

NO74 4266 15 51830

BIC/SWIFT:

OPPDNO21

strømbrudd.

Å erstatte dette med en markedsmessig kjøp/salg av fleksibilitet kan aldri føre til målet, som er lavere investering i nettkapasitet. Utbygging av nettet er en langsiktig prosess, mens "markeder" alltid vil virke kortsiktig. NGF kan ikke tolke dette annerledes enn at nettselskapene likevel må bygge ut nettet, og lite er oppnådd.

Sikker virkning i retning målet og ønsket likhet mellom nettområdene, gjør at vi mener en ordning for frivillig utkobling som gjelder alle og ligner på hva vi hadde før 1.7.2012, må vurderes. Grunnen til at den ordningen ble skrinlagt var først og fremst at forskriften krevde oljefyrt reserve. Dagens ordning med «Fleksibelt forbruk» stiller ikke krav til reserve og kan være akseptabelt for enkelte. Utfordringen med «Fleksibelt forbruk» er at tariffen ikke gjelder alle nettområder.

Eksisterende tariffregler har gitt svært varierende kostnader fra område til område. En slik variasjon er uheldig, både fordi det gir ulike konkurransevilkår mellom bedrifter som konkurrerer på et innenlandsk marked. Dessuten har disse ulikhetene også gitt store utslag i lønnsomhetsberegninger som kreves av Enova når man søker om støtte. Enovas regnemetode har ført til at de bedriftene som har høyest nettleie også har fått beregnet best lønnsomhet for vurderte investeringer. God lønnsomhet resulterer i avslag på søknad om støtte. Slik har dagens ordning gjort vondt verre for de som ønsket å investere seg vekk fra høye nettleier.

Endring av effektledet

Dagens ordning med månedsmaks har ført til at mange bedrifter velger IKKE å benytte strøm i sommerhalvåret.

Behovet for energi til varme eller lys oppstår kanskje bare 2 til 4 timer pr døgn (60-120 timer pr mnd) i veksthus. Resten av døgnet vil sola gjøre jobben.

Bare effektledet kan derfor koste mer enn det gass eller olje gjør. Mineralolje blir riktignok forbudt i landbruket fra 2025, men en videreføring av månedsmaks vil ofte gjøre det billigere å velg annen energikilde enn elkraft.

En rekke bedrifter har investert i biovarme, men disse anleggene har utfordringer med drift på lav effekt om sommeren. Heller ikke for disse har strøm vært et alternativ og en har måttet ty til fossile brensler.

Slik virker dagens ordning med månedsmaks som et hindrer for elektrifisering og gjør bruk av el-kraft økonomisk umulig i en periode hvor det er nok kraft og ledig nettkapasitet.

Like uheldig er det med årlig avregning. I en industribedrift skal det godt gjøres at en ikke får et maks-utslag en time på vinter/dag. Da hefter man for dette i 12 måneder og en kan like godt legge forbruket opp til denne toppen. Det gir ikke insentiv til å redusere forbruket umiddelbart i en slik periode.

3 Forslag til ny nettleiestruktur

I den generelle delen skriver RME "*De faste kostnadene i strømnettet skal være fordelt på en rimelig måte mellom brukerne av strømnettet*"

Det kan være store forskjeller mellom nettselskapenes vurdering av begrepet "rimelig". Noen oppfatter dette som "helt lik tariff for alle". Andre klarer å ta inn over seg at elkraft og pris betyr mer for en liten produksjonsbedrift enn en hytteeier på fjellet.

Nettselskapene er monopolister og bør føle at de har et samfunnsoppdrag ved å

tilrettelegge for små og mellomstore bedrifters vareproduksjon. Politiske ønsker om elektrifisering av innenlands produksjon, bør vises ved at slike bedrifter også kan gis noen fordeler.

RME har presentert tre modeller og vi støtter konklusjonen om at målt effekt med avregning pr døgn vil være best.

Sikringsdifferensiert nettleie

er det klart dårligste alternativet og Norsk Gartnerforbund vil sterkt fraråde en slik løsning. Det er ikke en nødvendig sammenheng mellom stor sikring og høyt forbruk i vintermånedene. En slik tariffløsning vil føre til at mange vil sikre ned sitt abonnement og dermed miste mulighet for å benytte elkraft i andre perioder når det kunne vært samfunnsmessig ønskelig, og den vil være et hinder for et jevnere effektuttak over året.

Abonnert effekt

er heller ingen god ordning for flertallet av brukerne. Hvis dette likevel skulle bli valgt, må det bli mulig å avtale et abonnement pr måned.

Målt effekt

er en ordning som tilsvarer det de fleste har i dag og som har gitt noen uheldige utslag, men RME sitt forslag om **avregning pr døgn er et godt forslag**. Det vil gi god fleksibilitet. Dagens ordning med månedlig avregning gjør at brukeren må gjette på spotpris kommende måned og samtidig vurdere størrelsen på forbruket neste måned for så å ta en avgjørelse om hvilken energikilde som skal benyttes påfølgende måned. Veksthus er sterkt påvirket av både sol og temperatur. Det er umulig å forutse alle disse faktorene (spotpris, sol, temperatur) og slik vil en i mange tilfelle kunne velge feil. Forslaget om døgnmaks vil redusere konsekvensene av feil valg og vil også føre til mer bruk av elkraft i lavlastperioder. Det siste er avhengig av at det er klar prisdifferensiering til fordel for lavlastperioder. Vi kunne ønsket oss at forskriften sa noe om at sommerpris på effekt maksimalt skulle være for eksempel 30 % av vinterpris.

Mange nettselskap priser effekt for sommer og for vinter likt, det er svært uheldig.

Vi kan ikke se tungtveiende grunner til å beholde månedsmaks som prinsipp.

Norsk Gartnerforbund støtter forslaget om nettleie basert på målt effekt som avregnes pr døgn.

RME ber om innspill om påslag på energiledet.

Norsk Gartnerforbund kan se behovet for dette hos nettselskapene og særlig i de tilfellene der spotpris virker motsatt av det man ønsker.

Likevel mener vi en bør være forsiktig med å bruke dette fordi det kan være med på å forvirre brukere. Samlet pris må være enkelt å beregne og brukeren må la seg påvirke av dette og handle deretter. Hvis vi skal ha tidsdifferensiert effektledd i tillegg til kvantumsrabatt, et fastledd varierende med effekt, årstidsprising av energiledet og så i tillegg varierende pris gjennom døgnet, blir dette for komplisert.

I § 14-2 sies "Fastleddet skal dekke en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet" "Ved bruk av effektledd trenger ikke fastleddet differensieres"

Vi mener at det i siste setning skal "trenger" byttes ut med "skal"

Hvis ikke blir effekten priset to ganger, og det vil virke forvirrende og kompliserer utregning av endelig kostnad.

Tilbakemelding til forbruker

er svært viktig for å endre adferd i ønsket retning. Vi synes høringsdokumentet beskriver utfordringen godt. Vi håper at både forbruk og totalkostnad inkludert kraft og nettleie kan formidles fortløpende. NGF tror det enkleste ville være om nettselskapet påtok seg den jobben heller enn at en lang rekke private aktører skal lage sine mer eller mindre kostbare løsninger. Det aller enkleste ville være hvis brukeren fikk en epost hver morgen med forrige døgns totalforbruk og beregnet energipris. Aller best vil det være om det i samme melding kunne vært gitt en alternativ beregning som beregnet kostnaden om brukeren hadde oppført seg annerledes og mer i tråd med nettselskapets ønsker. Bruker bør selv kunne velge hvor hyppig de ønsker tilbakemelding.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forlaget om avregning etter målt effekt pr døgn og reduserte sommerpriser på effekt vil virke positivt ved at elkraft erstatter fossil energi og gjør den rimeligere å benytte på flere områder som kjøleanlegg, vanningsanlegg i landbruket og belysning i veksthus på gråværsdager. Slik vil strømmettet utnyttes bedre i en periode av året hvor det er god kapasitet, og det er ikke sikkert at årlig inntekt for nettselskapet går mye ned selv om effektledet er lavt om sommeren.

Oppsummering

Norsk Gartnerforbund representerer en næring hvor energi er prosessenergi og en viktig innsatsfaktor i produksjon av planter. En veksthusgartners hovedoppgave er å optimalisere fotosyntesen og dermed størst mulig fiksering av CO₂. Våre små bedrifter konkurrerer seg imellom og er i tillegg utsatt for sterk konkurransen fra utlandet med bedre lysforhold og billig fossil energi. Selv om sommeren kan det være gråværsdager og da er økonomisk mulighet for å gi vekstlys viktig.

Norsk Gartnerforbund finner forslaget om målt effekt med døgnmaks godt og mye bedre tilpasset småbedrifters behov enn hva vi har opplevd tidligere.

Med vennlig hilsen

Norsk Gartnerforbund

Sidsel Bøckman

Anders Sand